

Komea Wieniläisverta Tallinnan Estoniassa

TEATTERI

Tallinnan Estoniateatteri, Johann Strauss, Wieniläisverta. 3.11.2004. ***

TERHO VUORELA

TALLINNAN Estoniateatterin ohjelmistossa on vuodesta toiseen tuttuja perinteisiä ooppera- ja operettiesityksiä. Nyt ohjelmistossa ovat mm. oopperat *Nabucco*, *La Traviata*, *Carmen*, *Don Giovanni*, *Patarouva* ja *Tai-ka-ampuja*. Baleteista ovat menossa *Pähkinänsärkijä*, *Joutsenlampi* sekä *Romeo ja Julia*, ope-

reteista taas *Iloinen leski* ja nyt näkemäni *Wieniläisverta*.

Suomalaiselle yleisölle Johann Straussin *Wieniläisveren* esitys on ennen kaikkea miellyttävää katsomista. Viron kieltä puheosuuksia ei ilman tekstitystä ymmärrä ja koska katsomossa on paljon muitakin kieliä puhuvia kuin suomalaisia, tekstitetään vain harvat matkanjärjestäjien tilaamat esitykset suomeksi. Muutenhan loukattaisiin niin englantia, venäjää kuin ruotsia puhuvia.

Mutta katsominen tai täsmällisemmin näkeminen ja kuuleminen riittää hyvin kolmeen tähteen. Virolainen antaisi var-

maa viisi miinuksen.

Wieniläisverta on operettimaisine rakkaussotkuineen juoneltaan sen verran monimutkainen, ettei ohjelmalehtisen huolellinen sisällön lukeminenkaan riitä pysymään kreivi Balduin Zedlaun (Väinö Puura) perässä juoksevien rouvien ja kihlattujen matkassa. Mutta niinpä samoista naisista tanssiaisissa kilvoitteleva ruhtinas Ypsheim-Gindelbach putoaa kärryiltä vielä perusteellisemmin. Lopussa kaikki kuitenkin selviää onnellisesti, kuten operetissa kuuluukin. Iisalmessakin muutamaan otteeseen esiintynyt Väinö Puura on vakuuttava kreivin roolissaan ja kihlattua Pepi-neitoa esittävä Julia Botvina jää aidon iloisena ja raikkaana erityisesti mieleen.

Estonian Baletti ja kuoro olivat minulle operetin kohokohta. Erityisen komea on toisen näytöksen ensimmäiset tanssiaiset.

TIETO

Wieniläisverta

► Johann Straussin yhden väliajan kolminäytöksinen operetti. Kesto noin 3 tuntia. Musiikillinen dramaturgia:

seen tuttuja perinteisiä ooppera- ja operettiesityksiä. Nyt ohjelmistossa ovat mm. oopperat *Nabucco*, *La Traviata*, *Carmen*, *Don Giovanni*, *Patarouva* ja *Tai-ka-ampuja*. Baleteista ovat menossa *Pähkinänsärkijä*, *Joutsenlampi* sekä *Romeo ja Julia*, ope-

jestäjien tilaamat esitykset suomeksi. Muutenhan loukattaisiin niin englantia, venäjää kuin ruotsia puhuvia.

Mutta katsominen tai täsmälisemmin näkeminen ja kuuleminen riittää hyvin kolmeen tähteen. Virolainen antaisi var-

siaisissa kilvoitteleva ruhtinas Ypsheim-Gindelbach putoaa kärryiltä vielä perusteellisemmin. Lopussa kaikki kuitenkin selviää onnellisesti, kuten operetissa kuuluukin. Iisalmessakin muutamaa otteeseen esiintynyt Väinö Puura on vakuuttava kreivin roolissaan ja kihlattua Pepi-neitoa esittävä **Julia Botvina** jää aidon iloisena ja raikkaana erityisesti mieleen.

Estonian Baletti ja kuoro olivat minulle operetin kohokohta. Erityisen komea on toisen näytöksen ensimmäiset tanssiaisat. Myös lopun maalaistanssiaisat sykkädyttävät. Kun Johann Straussin tuttuun musiikkiin yhdistyy todella kaunis lavastus ja upea puvustus saa katsoja kolmituntisessaan kylliksi niin korvan kuin silmän ruokaa.

Wienin tanssivaksi ja laulavaksi kerrottu kongressi (1814–1815) kesti yhdeksän kuukautta – Straussin operetti antaa siitä vauhdikkaan kuvan muuttaman henkilön näkökulmasta yhdeltä vuorokaudelta.

Tuttu hahmo. Iisalmessakin muutamaa otteeseen esiintynyt Väinö Puura (oik.) on vakuuttava kreivin roolissaan. Vasemmalla Urmars Pöldma.

TIETO

Wieniläisverta

- Johann Straussin yhden väliajan kolminäytöksinen operetti. Kesto noin 3 tuntia. Musiikillinen dramaturgia: Adolf Müller jun. Libretto: Victor Leon ja Leo Stein.
- Ensi-ilta Estonia Teatterissa 10. syyskuuta 1994, uusinta-enssi-ilta 5. helmikuuta 2004. Kantaesitys 25. lokakuuta 1899 Wienin Karlteatterissa.
- Ohjaus ja koreografia: Monika Wirsler (Wien), musiikinjohto: Juri Alpernt/Erki Pehk/Lauri Sirp, lavastus: Eldor Renter.
- Pääoleissa 3.11.2004: Hans Miilberg, Väinö Puura, Anniika Tönuri, Rostislav Gurjev, Heli Veskus, Teo Maiste, Julia Botvina, Andrus Kirss, Sirje Puura, Tiit Tralla, Villu Valdmaa, Priit Volmer, Darja Günter, Allan Simson.

Wienin kongressi 1814–15

TERHO VUORELA
NAPOLEONIN kukistumisen jälkeen Euroopan valtioiden edustajat kokoontuivat syyskuussa 1814 Wieniin päättämään maanosansa tulevaisuudesta.

Vastakkain neuvotteluissa olivat ns. kansalaisuusperiaate ja laillisuusperiaate. Kun neuvottelut seuraavan vuoden kesäkuussa yhdeksän kuukauden jälkeen päättyivät, oli ranskalaisen **Talleyrandin** edustama laillisuusperiaate päässyt voitolle.

Entiset hallitsijat eri puolella Eurooppaa palasivat maihinsa: **Bourbonit** Ranskaan, Espanjaan ja Napoliin sekä Saksan pikkuruhtinaat maihinsa. Poikkeuksellisesti Ruotsissa valta siirtyi **Kustaa IV Adolfilta Kaarle XI:lle**. Viimeksi mainittu oli Ve-

näjän **Aleksanteri I:n** ystävä ja tukija.

Häikäilemättömästi yhdistettiin tai erotettiin saman kansan jäseniä eri valtioiden hallitsijoiden etujen mukaisesti. Puola jäi edelleen jaetuksi kolmen valtion kesken. Itävalta sai alueita Italiasta, Belgia yhdistettiin Hollantiin ja Norja Ruotsiin. Norjan Ruotsi sai korvauksena menettämästään Suomesta ja viimeisistä Taka-Pommerin Itämeren etelärannan alueistaan.

Wienin tanssivaksi ja laulavaksi sanottu kongressi oli tuonut Eurooppaan viisi suurvaltaa: Venäjän, Preussin, Itävaltan, Ranskan ja Englannin. Näin oli kylvetty tulevien sotien, ennen kaikkea ensimmäisen maailmansodan siemenet.

Viron Kansallisooppera 100 vuotta 2006

TERHO VUORELA

VIRON Kansallisooppera valmistautuu kuumeisesti vuoden päästä aloitettaviin 100-vuotisjuhluihin. Estonia Teatteria on jo yhdeksän vuoden ajan uudistettu perusteellisesti. Ensi syksynä alunperin kansalaiskeräyksellä rahoitettu suomalaisten arkkitehtien **Armas Lindgrenin** ja **Wivi Lönnin** suunnittelema ja vuonna 1913 valmistunut teatteri vastaa tämän päivän vaatimuksia.

Armas Lindgren tunnetaan yhtenä Suomen Kansallismuseon suunnittelijoista. Wivi Lönn tunnetaan Iisalmessa Keskustan koulun puuosan suunnittelijana.

Yhdessä molemmat arkkitehdit ovat suunnitelleet Helsingin uuden Ylioppilastalon Vanhan kupeeseen.

Teatterin kansainvälisestä markkinoinnista vastaava projektijohtaja **Ülla Veerg** kertoo, että Estonian nimeä kantava oopperatalo yhdistää aikoja, ihmisiä ja sukupolvia. Se on elänyt yhdessä virolaisten kanssa tämän vuosisadan virolaisiksi tulemisen ja virolaisina pysymisen tuskan ja ilon.

Toisessa maailmansodassa rakennus tuhoutui lähes täysin ja sodan jälkeen se sitten korjattiin sellaisilla materiaaleilla, joita satuttiin saamaan.

Tällä hetkellä rappeutuneesta teatterista ei juuri ole merkkejä, vaikka 700-hengen suuri oopperasali saadaankin kunnostettua vasta ensi syksyn juhlisiin. Rakennuksen toisessa päässä on vähän suurempi konserttitali.

Ulkopuolelta talo on ollut jo useamman vuoden ajan komeasti korjattu virolaisten arkkitehtien **Alar Kotlin** ja **Edgar-Johan Kuusikin** suunnittelemana.

Vaikka Estonia Teatterissa on esityksiä lähes joka ilta, pääsylippujen saaminen illasta toiseen loppuun myytyihin esityksiin ei ole niinkään helppoa. Halvimmalla liput saa tilaamal-

la suoraan sähköpostitse osoitteesta: eve@opera.ee. Vaarana on, että liput tulevat näin lopulta kalleimmiksi, sillä ne on maksettava luottokortin numero ilmoittamalla.

Turvallisempaa on käyttää matkatoimistoansa tai Lippupalvelua. Aikuisten normaalesitysten lippujen hinta on kalleimmillaan 300 kruunua eli 20 euroa ja halvimmillaan alle sata kruunua.

Väliajalla Virossa saa nauttia kahvinsa ja komean leivoksen 20 kruunulla eli alle suomalaisen teatterin kahvikupin hinnan. Parilla eurolla voi sitten juhlistaa iltaansa Vana Tallinnalla.